

По-друге, одним із елементів електронної комерції у здійсненні електронних правочинів є достатньо новий засіб шифрування даних як електронний цифровий підпис (далі – ЕЦП), що дає змогу споживачу підтвердити укладання електронного правочину максимально безпечним шляхом.

По-третє, суттєве значення у вирішенні проблем придбання товарів через мережу Інтернет відіграє людський фактор, а саме споживча недбалість. Але цей фактор не може регулюватися законодавством, тому усунути цю проблему можна лише шляхом особистої обізнаності та самоосвіти кожного споживача окремо.

Отже, проаналізувавши актуальні проблеми захисту прав споживачів при придбанні товарів через мережу Інтернет та шляхи їх вирішення, можна дійти висновку, що на сьогодні Інтернет є неймовірно важливою платформою для укладення електронних правочинів у вигляді купівлі-продажу товарів завдяки засобам електронної комерції. Це платформа, яка підлягає щоденному дослідженню та аналізу будь-яких негативних факторів у зв'язку з швидким розвитком новітніх технологій, та яка повинна бути предметом підвищеної охорони з боку чинного законодавства.

ЛІТЕРАТУРА :

1. Закон України «Про електронну комерцію» від 01.01.2019 № [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/92219?find=1&text=%E4%E0%EB%B3+%E7%E0%EA%EE%ED>.

*Феденко Єлизавета Михайлівна, Шрамко Маргарита Олегівна,
студентки 1 курсу магістратури
факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., доцент Берназ-Лукавецька О.М.*

ПОНЯТТЯ КРИПТОВАЛЮТИ ТА ЇЇ ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Наше суспільство на сучасному етапі переповнене фінансово-технологічними домовленостями, які ми звикли називати криптовалютами. Це явище вже не можна назвати новинкою і воно ні в кого не викликає подив, однак, нормативно-правове регулювання досі пасе задніх щодо

унормовування цього поняття та надання можливостей для користування «криптою» в правовому полі.

Зацікавленість у використанні криптовалюти як платіжного засобу для розрахунків за товари та послуги між суб'єктами цивільно-правових відносин в Україні пов'язана з тим, що вже в найрозвиненіших країнах світу криптовалюта є повноцінним платіжним засобом. Так, найтипівішим прикладом є Японія, в якій із квітня 2017 р. набув чинності закон, відповідно до якого повноцінним платіжним засобом у цій країні визнана криптовалюта, але японська ієна залишається при цьому офіційною національною валютою.[1]

Метою нашої роботи є розкриття необхідності нормативного врегулювання користування криптовалютою, незалежно від її виду і походження. Це важливо як для їх творців- у частині написання спеціального коду та його правового оформлення, а також і для численних користувачів- задля мінімізації незаконних дій та ліквідації таких явищ, як правовий нігілізм та відмивання коштів.

Щодо визначення криптовалюти, то набагато простіше сказати, під що вона не підпадає: вона не буде грошовим сурогатом, тому що відсутні ознаки документа у вигляді грошових знаків; не вважається також і електронними грошима та валютою, тому що не існує у формі банкнот, не випускається банком та не є грошовим зобов'язанням певної особи з точки зору українського законодавства. Тому криптовалюта- це ризикова, умовна фінансово-технологічна одиниця збереження та обміну коштів. Мабуть, це один із найбільш ризикових та сучасних способів примноження капіталу, враховуючи технократизм сьогодення та інтеграцію фінансових ресурсів у IT-сферу.

Коли ми чуємо термін «криптовалюта», то перший її вид, який знають усі- це Біткойн. Однак, у світі налічується більше, ніж 1100 видів криптовалют, а гроші, які в них містяться на сьогодні дорівнюють 133 мільярдам доларів США! Така колосальна сума є ще одним підтвердженням того, що криптовалюта давно зайняла своє чинне місце серед фінансових технологій, чим змушує українського законодавця звернути увагу на її правове врегулювання.

Також актуальність вирішення даного питання зумовлена тим, що Україна займає місце в ТОП-10 країн світу за кількістю користувачів Bitcoin. Окрім цього з'явилися дані про сумарний річний дохід українських майнерів, який перевищив \$ 100 млн. [2]

В пресі неодноразово були висвітлені випадки застосування крппти на території України. Наприклад, знімок, на якому розрахунки офіціанта українського кафе в 2017 р для оплати замовлення криптовалютою. Або

декларування Bitcoin українськими держслужбовцями. Протягом останніх 2-х років криптовалюта згадали в деклараціях 57 чиновників. Більшість декларантів – працівники Одеської облради і ВР. З цього слідує, що криптовалюта поступово проникає у внутрішню економіку країни, проте законодавство досі не врегульовує це явище. Як наслідок, зростання чорного ринку, маніпуляцій та злочинності навколо цієї теми.[3]

Позиція законодавців щодо криптовалюти значно змінилась за останні 5 років. Спочатку, коли про крипту не знали достатньо, в 2014 році НБУ надав листа щодо правомірності використання в Україні «віртуальної валюти/криптовалюти» Bitcoin, в якому запропонував розглядати Bitcoin як грошовий сурогат, який не має забезпечення реальною вартістю і його використання як засобу платежу забороняються законодавством.

На противагу цьому 14.09.2018 р. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій з віртуальними активами в Україні. 20.07.2018 р. Рада з фінансової стабільності на засіданні навіть піднімали питання порядку регулювання операцій з криптовалютами, обговорювали модель здійснення таких операцій та фінансовий регулятор.

В жовтні 2018 році Міністерство економічного розвитку України запропонував план введення державної політики з даного проблемного питання. Першим етапом пропонувалось протягом 2018-2019р. з'ясувати термінологічний базис та правовий статус криптосфери.

Наступний етап передбачає визнати провайдерів гаманців-зберігачів віртуальних валют суб'єктами первинного фінансового моніторингу та розробити спеціальні законодавчі акти щодо врегулювання використання віртуальних активів, смарт-контрактів і токенів. (з 2020- 2021р.)

Але найбільш повно та всесторонньо розкриває криптовалюту саме два законопроекти: «Про обіг криптовалюти в Україні» від 06.10.2017р. та «Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні» від 10.10.2017р. Перший законопроект готувався НБУ, Міністерством фінансів, експертів і т.д. Вони містять тлумачення основних понять (криптовалюта, майнер, блокчейн), зазначає, що функцію контролю над обігом криптовалюти буде здійснювати НБУ і т.д. Особливого значення в цих законопроектах набуває різниця в визначенні понять криптовалюти.

Відповідно до першого законопроекту, криптовалюта – децентралізований цифровий вимір вартості, що може бути виражений в цифровому вигляді та функціонує як засіб обміну, збереження вартості або одиниця обліку, що заснований на математичних обчисленнях, є їх результатом та має криптографічний захист обліку. Криптовалюта для цілей правового регулювання вважається фінансовим активом.

На відмінну від іншого, де криптовалюта – це програмний код (набір символів, цифр та букв), що є об'єктом права власності, який може виступати засобом міни, відомості про який вносяться та зберігаються у системі блокчейн в якості облікових одиниць поточної системи блокчейн у вигляді даних (програмного коду).

На наш погляд, тлумачення зазначене в першому законопроекті є більш-менш обґрунтоване, бо в ньому крипта прирівнюється до фінансових активів, тобто, грошей, цінних паперів, чеків і депозитів. Для кращого розуміння та повної аргументації нашої точки зору потрібно звернутися до досвіду зарубіжних країн, які законодавчо закріпили, тим самим визнавши, криптовалюту.

Наприклад, Міністерство фінансів ФРГ зробило висновок, що криптовалюта, зокрема Bitcoin, це приватні гроші за допомогою яких можуть здійснюватися багатосторонні кліренгові операції.

У Хорватії, на думку національного банку, криптовалюта може легально використовуватися в країні, але не може вважатися законним платіжним засобом. В Канаді криптовалюта використовується в якості платіжного засобу, але для цього вона повинна відповідати певним вимогам.

Також питання з цифровими валютами вирішене в ЄС. На території ряду європейських країн Bitcoin і Alcoin є платіжними засобами.

В Іспанії це лише засіб платежу, однак компанії, що займаються майнінгом, повинні реєструватися як ІП і платити податок на отриману від виробництва криптовалюти прибуток.

Скандинавські країни Ізраїль і Австралія дали цифровим грошам статус «товарно-матеріального активу».[4]

Отже, правильне визначення економічної природи криптовалюти через його нормативне закріплення необхідне вже сьогодні. Фінансова система саморегулюється і розвивається досить стрімко, тому гнучке законодавство і розуміння швидких змін- це те, що охарактеризовує прогрес сучасності. Поняття «гроші» з часом стирає свої рамки, які віками служили сталості банківських систем. З урахуванням потреб суспільства, бажанням отримати прибуток швидко і надійно, важливо узаконити належним чином поняття криптовалюти. Це спрощує фінансові операції між суб'єктами та розширює можливості розрахунку і збереження коштів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ганкевич Р. Японія офіційно визнала біткоіни платіж- ним засобом. URL: https://zaxid.net/yaponiya_ofitsiyno_viznala_bitcoin_platizhnim_zasobom_n1422247

2. Top Lead. Как в Украине собираются регулировать криптовалюту – обзор законопроектов. URL: <https://businessviews.com.ua/ru/business/id/zakon-o-kriptovaljute-1832/>
3. Як регулюється криптовалюта в Україні? URL: <https://opendatabot.ua/blog/235-bitcoins-20-000-000>
4. NEUROSEED. Криптовалюты по странам: кто признал и в каком формате. URL: <https://spark.ru/startup/neuroseed/blog/31594/kriptovalyuti-po-stranam-kto-priznal-i-v-kakom-formate>

Шевченко Анжеліка Віталіївна,
студентка 3 курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н, доцент Костова Н.І.

ДОГОВІР НА РОЗРОБКУ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: AGILE, WATERFALL ЧИ OUT STAFF

У період впровадження процесу інформатизації з'являються різноманітні автоматизовані системи, пристрої програмного управління і внаслідок чого виникає потреба в укладенні ІТ-договорів на розробку програмного забезпечення. Найпопулярнішими із них є agile, waterfall чи out staff. За останні роки була напрацьована практика їх застосування, що і вимагає більш глибокого дослідження науковцями для виявлення недоліків і переваг того чи іншого договору. Актуальність досліджуваної проблеми полягає в тому, що від того, який буде обраний договір на розробку програмного забезпечення залежатиме розвиток проекту і успішність його результату.

Науковою розробкою даної теми займалися Д.Б. Берг, П.В. Добряк, Е.А. Ульянова, У.У.Ройс, Б.В. Фасій та ін.

Першим договором, якому буде приділено увагу є agile. Гнучка методологія розробки (англ. Agile software development, agile-методи) – серія підходів до розробки програмного забезпечення, орієнтованих на використання ітеративної розробки, динамічне формування вимог і забезпечення їх реалізації в результаті постійної взаємодії всередині самоорганізованих робочих груп, що складаються з фахівців різного профілю [1]. Прикладами гнучких методик розробки програмного забезпечення можуть бути – DSDM, Scrum, FDD, BDD.

Особливість такого договору є безпосередня взаємодія між замовником та розробником. За допомогою цього можна максимально досягнути